

AKO SA HERTZ DOSTAL Z BANKROTU?

Ako jedna z najväčších požičovní áut v bankrote vytiahla akcie z 80 centov na 8 dolárov.

Hertz Global Holdings Inc. je americká požičovňa áut s viac ako 100 ročnou históriou. Táto spoločnosť patrí medzi najväčšie požičovne na svete a prevádzkuje okolo 12 000 pobočiek doma v USA aj v ďalších 160 krajinách sveta.

V roku 2020 bola zaradená na 326 mieste v zozname Fortune 500, medzi top 500 najväčších amerických spoločností podľa ich celkových príjmov za dané fiškálne obdobie. Ešte v tom istom roku ale spoločnosť v marci v dôsledku zhoršujúcej sa ekonomickej situácie prepustila spolu 16 000 pracovníkov, čo je štvrtina ich pracovnej sily a v máji vyhlásila bankrot. S príchodom pandémie sa zastavilo cestovanie, a to spôsobilo firme, v tom čase s dlhom 19 miliárd \$ značné problémy. Určite sa ale nedá povedať, že situácia v ktorej sa

spoločnosť ocitla, je ovplyvnená len pandemiou a reštrikciami v cestovaní. Hertz už dlhšie nebol schopný prispôbiť sa rýchlo sa meniacim trendom a odmietal prispôbiť podľa toho svoje podnikateľské stratégie. Okrem toho čelí v tomto biznise dosť ostrej konkurencii a požičovniam áut sťažujú situáciu rozmáhajúce sa substitúty, ako Uber a Lyft. Stratu vykazovala spoločnosť v roku 2019, 58 miliónov \$ a v roku 2020 1,7 miliardy \$. Bankrot sa v USA riadi nasledovne. Spoločnosti, ktoré sa domáhajú úľavy podľa tzv. Bankruptcy Code môžu návrh na úľavu podať na základe rôznych kapitol zákonníka. Na základe toho sa potom stanoví postup vysporiadania sa. Najčastejšie býva používaná kapitola 7, Likvidácia, kedy správca rozpredá majetok spoločnosti a rozdelí ho veriteľom.

V tomto čísle:

- Najväčší pokles ceny Bitcoinu
- Mongolsko ako príkladná krajina v očkovaní
- Emisia slovenských štátnych dlhopisov
- Priemyselné objednávky v marci
- Predikcia vývoja ekonomiky na Slovensku podľa MMF
- Mobilita Slovákov sa vracia do bežných koľají
- Stavebná produkcia na Slovensku ožíva

Spoločnosť Hertz podala návrh na vyhlásenie bankrotu podľa kapitoly 11, ktorý zahŕňa komplexnejšiu reorganizáciu a zahŕňa povolenie ponechať si časť/celý svoj majetok a veriteľov splácať z budúcich výnosov. Dlžník má označenie ako dlžník v držbe a podlieha dohľadu súdu. Výsledkom bankrotu podľa tejto kapitoly je buď reorganizácia, predstaví sa plán reorganizácie, ktorý odsúhlasí súd a je kompromisom medzi dlžníkom a veriteľmi, alebo prechod na bankrot podľa kapitoly 7 alebo prepustenie, teda odmietnutie návrhu v celom rozsahu, kedy sa stav vráti do pôvodného, pred podaním návrhu. Reorganizácia zahŕňa vo všeobecnosti drastické zmeny problému podniku so zámerom obnovenia jeho ziskovosti a uhradenia dlhov. Zahŕňa to zmeny v operáciách

a riadení na zníženie výdavkov. Zrušenie alebo predaj divízií, výmena riadenia, zníženie rozpočtov a prepúšťanie zamestnancov. Môže zahŕňať aj zmenu vlastníctva, prostredníctvom fúzie, konsolidácie či rekapitalizácie. Platí preto, že pre akcionárov a veriteľov je reorganizácia v bankrote väčšinou zlou správou, pretože môžu stratiť časť, ak nie celé svoje investície. Ak spoločnosť vzíde z reorganizácie, môže vydať nové akcie, ktoré zlikvidujú predchádzajúcich akcionárov.

Čo doviedlo spoločnosť Hertz k podaniu návrhu na vyhlásenie bankrotu? Veritelia, ktorý doteraz mali svoje pohľadávky založené autami, požadovali, aby Hertz zálohu doplnil aj hotovosťou, keďže hodnota 700 000 áut v imaní spoločnosti prudko klesla. Na to ale spoločnosť nemala dostatok prostriedkov a tak, keď sa s hlavnými veriteľmi nevedeli nijako dohodnúť, vyhlásila bankrot. Tým si vytvorila ochranu pred veriteľmi, ktorý tak nemôžu siahnuť na aktíva spoločnosti a zabaviť ich.

Akcie spoločnosti Hertz klesali od roku 2017, no kým v januári bola hodnota ich akcií 15,76 \$/ks, s príchodom pandémie klesla na hodnotu 6,18 \$/ks a po oznámení bankrotu, v máji 2021 sa hodnota akcií dostala na hodnotu 0,89 \$/ks. Okolo hodnoty 1 \$ za kus, s výnimkou malých výkyvov pre špekulácie malých investorov (napríklad v júni, keď sa spoločnosť snažila predatť akcie na pokrytie aspoň časti bankrotu, drobní investori z aplikácie Robinhood vyhnali cenu akcií až na 5 \$/ks), sa držala až do apríla tohto roka, kedy začala hodnota akcií opäť stúpať. V polovici mája dosiahla najvyššiu hodnotu, 6,8 \$/ks, po konaní sa aukcie a aktuálne je na hodnote 6,16 \$/ks.

V rámci reštrukturalizácie organizácie, spoločnosť Hertz odpredala svoju dcérsku spoločnosť Dolen Corporation, čo je leasingová a správcovská spoločnosť zameraná na správu flotíl vozidiel. Odpreda-

nie firme Athene Holding (súčasť skupiny Apollo Global Management) za 891 miliónov \$ sa stalo oficiálne dokončeným k 31.3.2021. Rovnako spoločnosť pristúpila k odpredaniu časti svojej flotily, samozrejme za výrazne nižšie ceny ako boli štandardné. Zo súvahy vyplýva, že spoločnosť odpredala takmer polovicu zo svojej flotily a aktuálne disponuje s počtom okolo 370 000 áut.

Reorganizačný plán, ktorý spoločnosť Hertz predstavila v marci, zahŕňal aj zmenu vlastníctva. V návrhu figurovali dvaja investori, Knighthead Capital Management a Certares Opportunities LLC, ktorí ponúkali investíciu vo výške 4,2 miliardy \$ do reorganizovanej spoločnosti, za protihodnotu vlastniť minimálne 50% až 100% kmeňových akcií novej spoločnosti. Táto investícia, spolu s novým financovaním vo výške 1 miliardy z primárneho záložného práva a 1,5 miliardo-vého revolvingového úveru na podporu prevádzky a nových investícií do vozového parku, mala pomôcť spoločnosti dostať sa z bankrotu skôr.

Sponzori plánu reorganizácie mali kúpiť v novej spoločnosti akcie v hodnote 2,3 miliardy \$, so záväzkom uzavrieť ponuku práv na ďalšie akcie v hodnote 1,9 miliardy \$, ktoré budú ponúknuté nezabezpečeným veriteľom, ako ďalší spôsob kapitalizácie novej spoločnosti.

Podľa spoločnosti by tento návrh zabezpečil zníženie dlhu podniku a zaistil by lepšiu štruktúru dlhu.

Ak by tento návrh schválil súd, spoločnosť by mohla vyplatiť všetky dlhy z primárneho aj sekundárneho záložného práva, správne a prednostné pohľadávky, pre všeobecných nezabezpečených veriteľov by to znamenalo návrat 70% hotovosti.

Tu sa ale začal boj medzi investičnými skupinami, v apríli bola ponuka prekonaná skupinou Centerbridge Capital Partners LP, Warburg Pincus LLC a Dundon Capital Partners LLC. Aj keď pred mesiacom to ešte sku-

točne vyzeralo, že noví investori nevyplatia akcionárom nič, situácia sa zmenila. Minulý týždeň sa totiž konala aukcia, ktorej konečný výsledok, po serióznom boji ktorý vypukol medzi dvoma investorskými skupinami je, že očakávané vyplatenia investorov narástlo zo 60 centov na 7/8 \$ za akciu. Investičné spoločnosti Knighthead Capital Management, Certares Management a spolu aj jeden z fondov skupiny Apollo Global Management predstavili návrh za 6 miliárd \$. Boj medzi dvoma investičnými skupinami obsahoval veľa ponúk, protinávrhov a celá aukcia trvala nepretržite 32 hodín.

Podľa nového návrhu bude plán spoločnosti Hertz podľa kapitoly 11 financovaný priamymi investíciami vo výške 2,781 miliárd \$ zo strany Knighthead a Certares, emisiou nových preferovaných akcií vo výške 1,5 miliardy \$ spoločnosti Apollo a obmedzenou ponukou existujúcim akcionárom spoločnosti na nákup ďalších kmeňových akcií v hodnote 1,635 miliárd \$. Výherná trojica investorov si výhru získala „osladenou“ ponukou pretože zahŕňa vyplatenie všetkých veriteľov v plnom a výrazne väčšie plnenie investorom. Hertz odhaduje, že hodnota zvoleného plánu pre akcionárov bude 1,2 miliardy \$ alebo 8 \$ za akciu, plán tiež zahŕňa hotovostnú platbu vo výške 239 miliónov \$ plus kmeňové akcie a opčné listy pre investorov. Akcie si budú prostredníctvom obmedzenej ponuky môcť kúpiť doterajší individuálni akcionári len ak sú dostatočne bohatí alebo majú dostatočne vysoký ročný príjem, minimálne 200 000 \$ ročne, až následne budú akcie ponúknuté majiteľom dlhopisov, ak niečo ostane.

Výsledkom reštrukturalizácie bude eliminácia 5 miliárd z dlhu spoločnosti (vrátane celého dlhu európskej divízie) a doplnenie likvidity vo výške 2 miliárd pre obnovenie flotily automobilov.

Protinávrh skupiny Centerbridge Capital Partners LP, Warburg Pincus

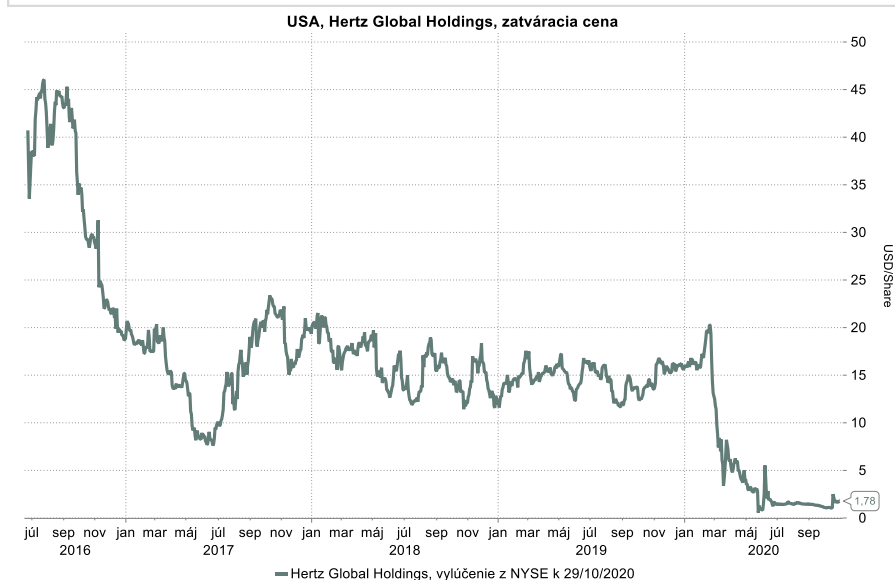
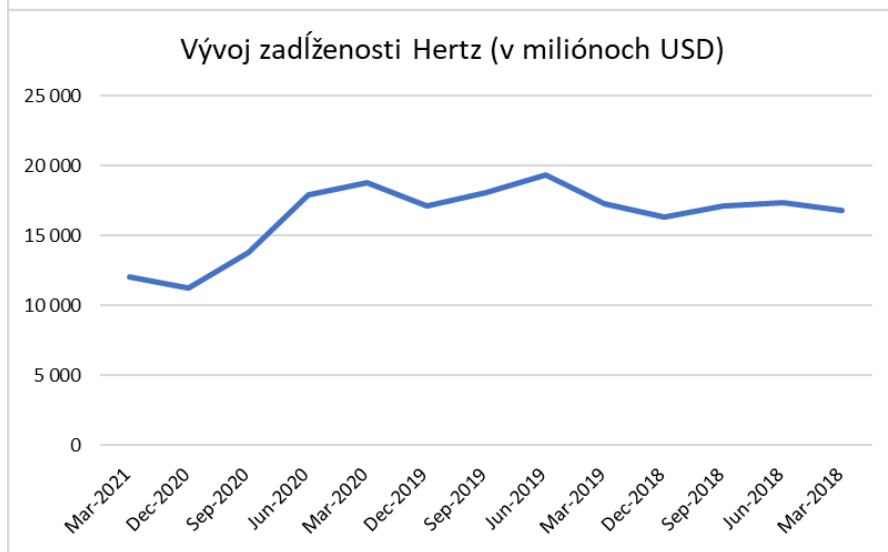
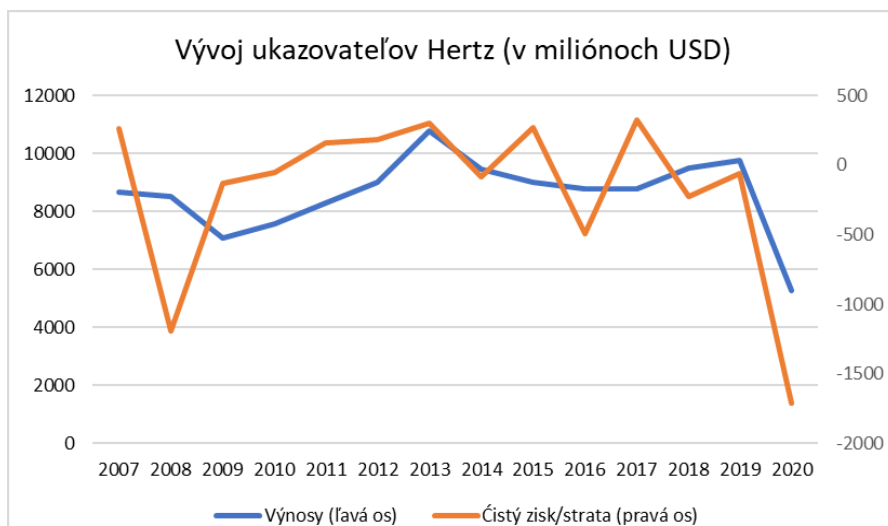
LLC a Dundon Capital Partners LLC mal hodnotu 832 miliónov \$ alebo 5,32 \$ za akciu.

Súd schválil sponzorov nového plánu, potvrdzovacie konanie sa bude konať 10.6 a spoločnosť Hertz plánuje vystúpiť z bankrotu 30. 6.

Také niečo sa po bankrote deje iba výnimočne. Bankrot by sa tak mal ukončiť a nový Hertz bude fungovať v čase hlavnej cestovnej sezóny.

Vďaka rýchlemu tempu očkovania sa život v USA pomaly vracia do normálu, ekonomika oživa a teda aj cestovný ruch. Okrem toho, pre celosvetový nedostatok mikročipov sa spomaľuje výroba nových áut a tak hodnota akcií firmy, vrátane cien ojazdených áut vzrástla. Investori tak v spoločnosti videli potenciál a nádej že sa cestovanie čoskoro obnoví v plnej sile.

Kto stojí za reorganizačným plánom? Investorská spoločnosť Knighthead Capital Management sídli v New Yorku a zameriava sa na dlhodobé aj krátkodobé investície riadené mimoriadnymi udalosťami, príležitosťami a krízovými úvermi naprieč širokou škálou odvetví. Certares Opportunities LLC je takisto newyorská, poradenská spoločnosť ktorá svoje investičné aktivity zameriava na cestovanie a turizmus, biznis a služby spotrebiteľom. Tretia spoločnosť, Apollo Global Management, patrí k svetovo najväčším manažérom alternatívnych investícií a spravuje kapitál pre stovky investorov vo fondoch v niekoľkých krajinách. (jh)

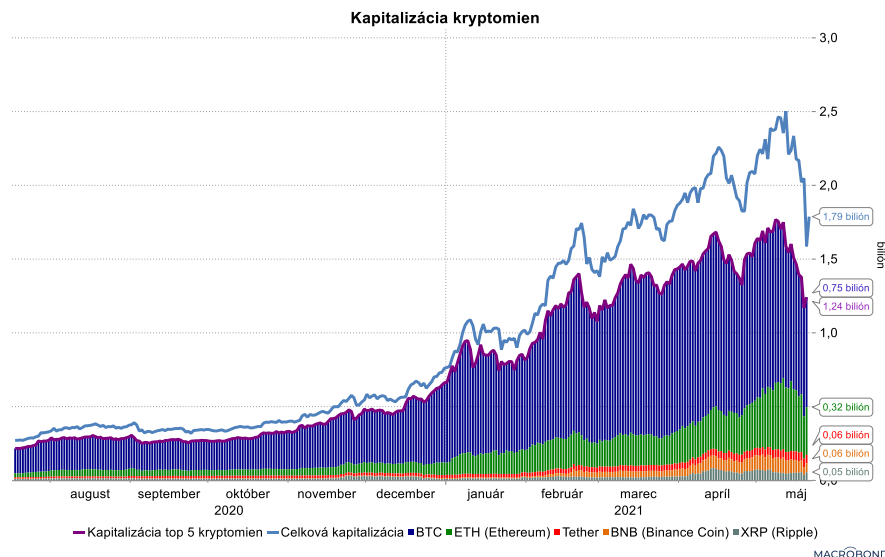

— Hertz Global Holdings, vylúčenie z NYSE k 29/10/2020

MACROBOND

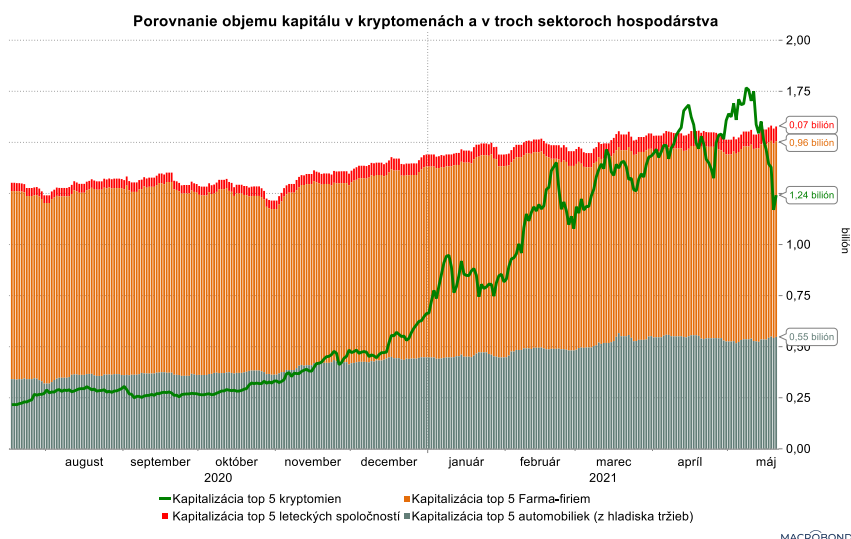
Bitcoin prudko poklesol

V tomto týždni sme videli vôbec najvyšší denný pokles hodnoty Bitcoinu v tomto roku. Na pár minút sa hodnota tejto kryptomeny obchodovala pod hranicou 30 000 USD. Tento masívny prepád začal Tweetami Elona Muska o tom, že Tesla zastavila možnosť nakúpiť jej produkty za kryptomeny. Od tohto momentu sme videli klesať hodnotu BTC z maximálnej úrovne 61 000 USD na súčasných 40 000 USD. Samotný najvyšší pokles bol zapríčinený aj informáciou, že Čína rozširuje reštrikcie na platbu s kryptomenami z existujúcej legislatívy z roku 2017. V tento jeden deň sme videli pokles BTC skoro o 30% (v jeden moment) a ETH (Ethereum) o 40%. V

teda bližšie na porovnanie kapitalizácii viacerých sektorov v porovnaní s kapitalizáciou top 5 krypto-

bola kapitalizácia top 5 kryptomien vyššia ako kapitalizácia top 5 spoločností v sektoroch: Aerolinie, Automobily a Farmaceutika dokopy. Chceme podotknúť, že v týchto spoločnostiach (15 spoločností) pracuje dokopy až 2,786 mil. ľudí, čo je polovičná populácia Slovenska (Aerolinie – 526 tis.; Farma-firmy – 566 tis.; Automobilky – 1 695 tis.). Práve kvôli týmto fundamentálnym faktorom viacerí investori kritizujú objem kapitálu, ktorý je momentálne v kryptomenách. Ak by tento kapitál bol presunutý do projektov, ktoré reálne vytvárajú hodnoty a zamestnávajú milióny ľudí po svete, tak by sme eventuálne videli aj vyšší rast HDP a životnej úrovne. (mm)

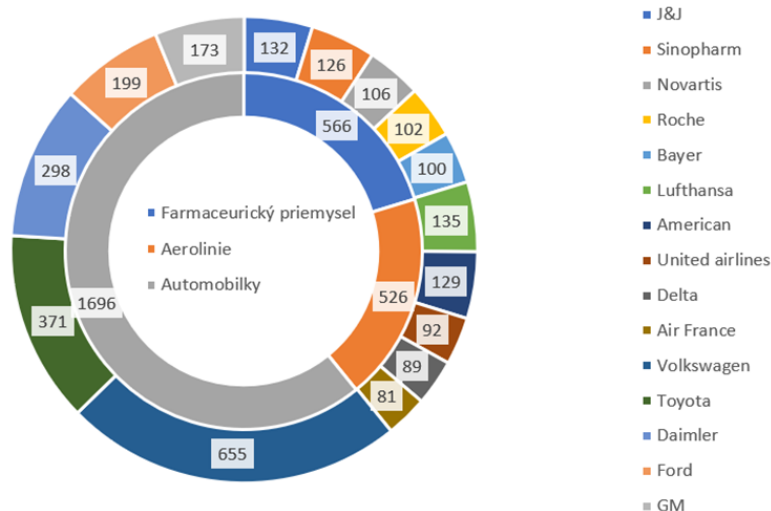

tento jeden deň sa teda kapitalizácia kryptomien znížila o 500 mld. USD, čo je hodnota všetkých statkov a služieb vyrobených na Slovensku za posledných 5 rokov. Viacerí odborníci na krypto market sa zhodujú, že BTC už prekonal hlavné hranice rezistencie a teda v najbližších mesiacoch bude pravdepodobne klesať.

Warren Buffet sa na poslednom stretnutí akcionárov Berkshire Hathaway vyjadril, že ľutuje všetok ten premárnený kapitál, ktorý je momentálne v neproduktívnom aktíve – kryptomenách. Pozreli sme sa

mien. Ešte na začiatku tohto týždňa

Počet ľudí pracujúcich v nami sledovaných spoločnostiach, tis.

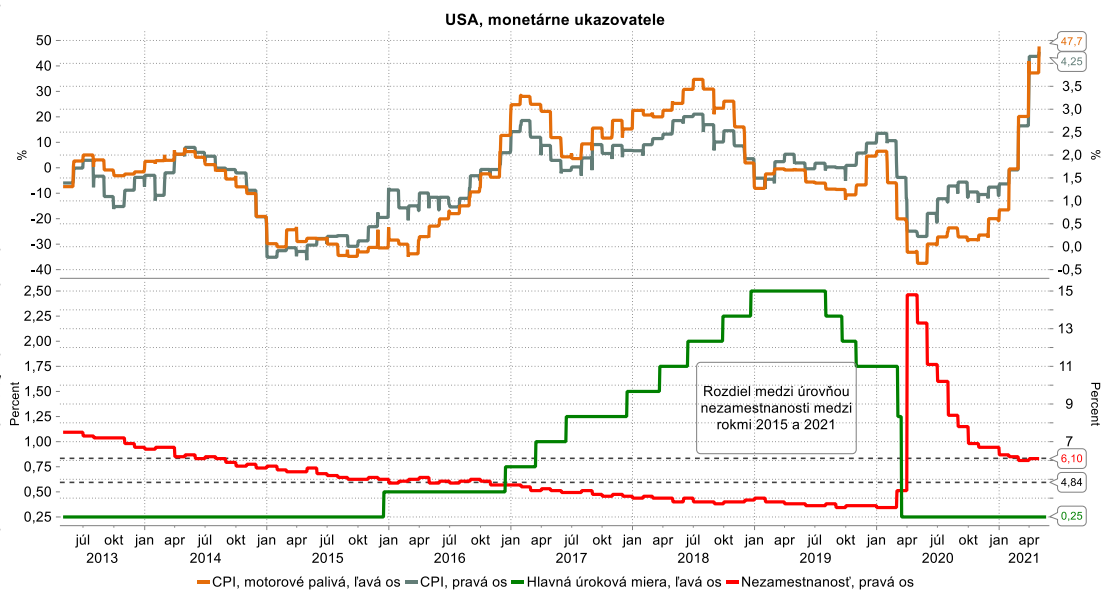

Inflácia v USA na maximách

Za mesiac apríl evidujeme rast cien v USA medziročne na úrovni 4,2%. Ide tak o prekonanie odhadovanej úrovne CPI za tento mesiac o 0,6 p. b. (odhad bol 3,6%). Tento rast americkej inflácie pozorujeme skoro vo všetkých jej zložkách. Najvyšším tempom rástli ceny v zložke energie (25,1%) z čoho hlavne ceny motorových palív (48,9%). Táto nečakane vysoká inflácia spôsobila aj značné pohyby na trhoch. Americké indexy Dow a S&P 500 zaznamenali stratu 1,2% resp. 1,4%. Investori vnímajú zvýšenú infláciu ako znak pre FED, aby začal postupne zmierňovať QE a zvyšovať hlavnú úrokovú sadzbu. Americká centrálna banka je však momentálne v zložitej situácii, keďže pre-

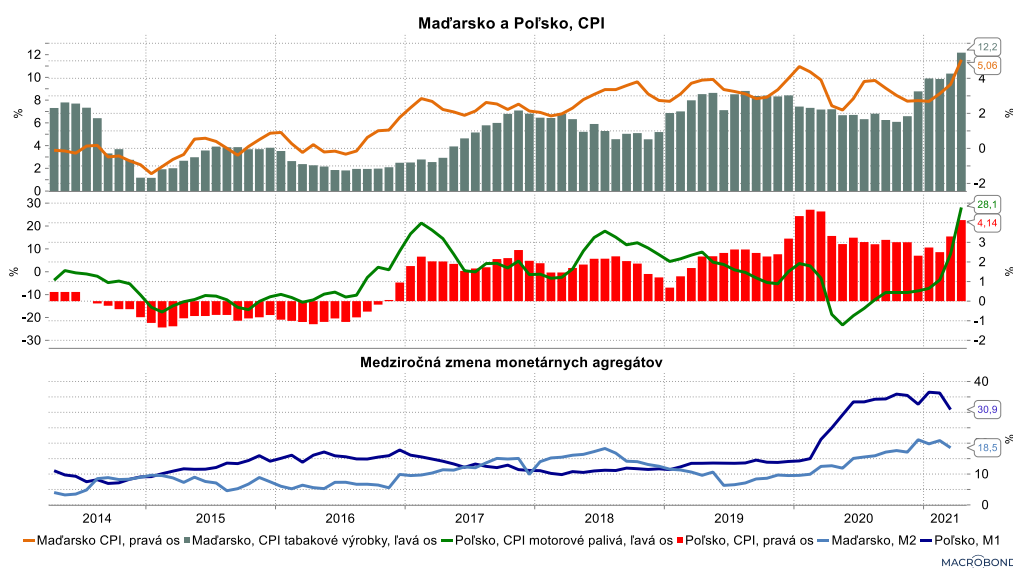
biehajúce kvantitatívne uvoľňovanie stimuluje rast americkej ekonomiky a postupne zabezpečuje znižovanie nezamestnanosti. Tá sa práve nachádza na 6,1%, no v porovnaní s rokom 2015, kedy FED začal zvyšovať úrokové sadzby, je o 1,3 p. b. vyššie. Preto aj kvôli vyjadreniam Jaroma Powella (prioritizoval zníženie nezamestnanosti pred náras-

tom cenovej hladiny) nemôžeme očakávať, že ku zvýšeniu úrokových sadzieb v dohľadnej dobe dôjde. Práve naopak, na zvýšenú infláciu reagujú výnosy na dlhopisoch, ktoré zaznamenávajú rast. Ak FED chce udržať nízke náklady na správu dlhu USA, tak musí zvyšovať nákup amerických dlhopisov, čo vedie ku ešte rýchlejšiemu nárastu inflácie. (mm)

MACROBOND

Ceny rastú aj u našich susedov

Za apríl evidujeme rast cien vo väčšine krajín sveta a to najmä kvôli bázičkému obdobiu, kedy v apríli 2020 ceny prudko poklesli. Tento trend pozorujeme aj v Poľsku a v Maďarsku. V týchto dvoch kraji-

nacn je rast iniciácie za mesiac apríl na úrovni 4,3% resp. 5,1%. V Poľsku tento rast spôsobuje najmä rast cien elektriny (9,5%), pohonných hmôt (28,1%) a minerálnych vôd (8,7%). V Maďarsku je medziročný nárast cien najmä v zložke Alkoho-

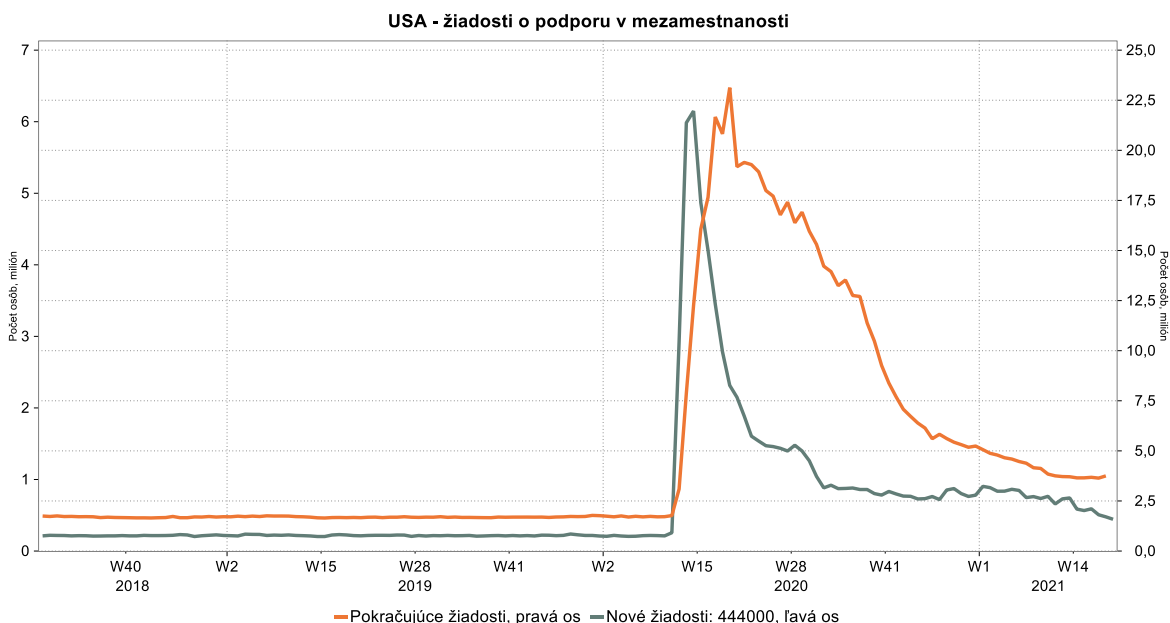
lické a tabakové výrobky (12,2%) a to kvôli zvýšeniu spotrebnej dani na tabakové výrobky (cena tabakových výrobkov vzrástla o 20,1%). Podobne ako v Poľsku, tak aj v Maďarsku evidujeme medziročný nárast cien motorových palív a to na úrovni 39,2%. Tento nárast cien je čiastočne spôsobený aj nárastom peňažnej zásoby v týchto krajinách. V Poľsku evidujeme medziročný rast monetárneho agregátu M1 na úrovni 35,9% a v Maďarsku rástol monetárny agregát M2 medziročne tempom 21%. V najbližších mesiacoch očakávame ešte vyššiu mieru rastu inflácie a to najmä kvôli bázičkému obdobiu. (mm)

Žiadosti o nezamestnanosť poklesli

Za posledný týždeň sa počet žiadostí o podporu v nezamestnanosti v Amerike znížil na postpandemických minimá (medzi týždenný pokles o 34 000 na úroveň 444 000). Avšak, ide ešte stále o vysoké hodnoty v porovnaní s pred pandemickými úrovňami (250 000). Vývoj nezamestnanosti v USA je momentálne pod drobnohľadom najmä kvôli vývoju monetárnych stimulov. FED v súčasnosti čelí tlakom na znižovanie kvantitatívneho uvoľňova-

nia v reakcii na zvyšovanie inflácie (4,2% za apríl, v máji predikovaná úroveň 5%). Doteraz sa predseda rady guvernérov Jarome Powell vyjadroval, že hlavným faktorom pre rozhodovanie o smerovaní mo-

netárnej politiky je vývoj nezamestnanosti. Ak nezamestnanosť bude klesať súčasným tempom tak spomaľovanie kvantitatívneho uvoľňovania ešte nemusí prísť v dohľadnej dobe. (mm)

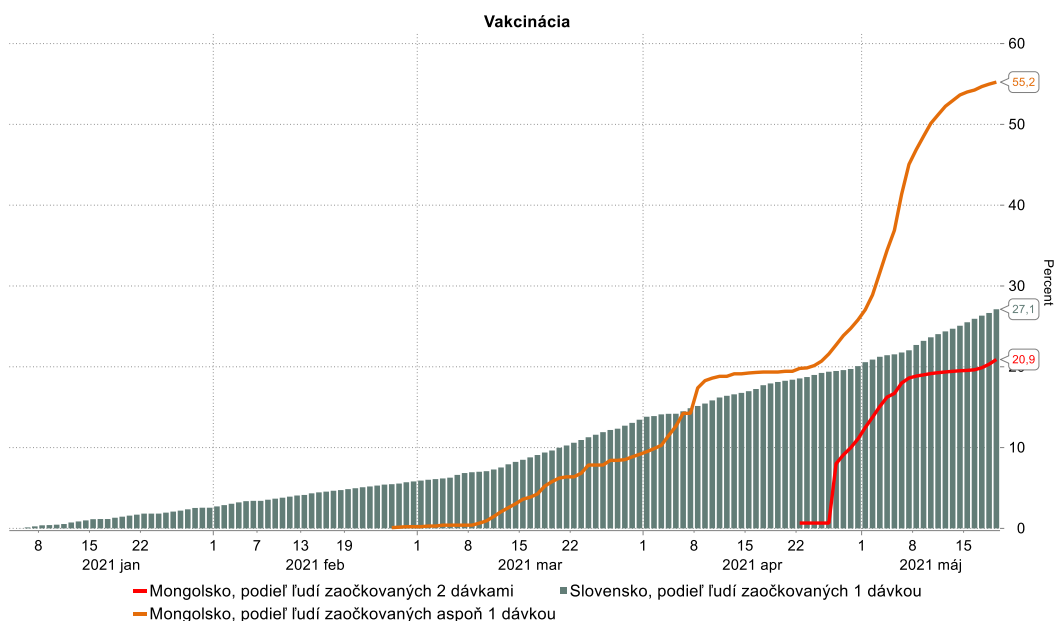
MACROBOND

Mongolský príklad očkovania

Počas druhej vlny pandémie sme na Slovensku videli, ako niektorí politici používali Mongolsko ako príklad zaostalej krajiny. Dnes môžeme povedať, že mongolskí predstavitelia zahraničnej politiky predviedli kvalitný výkon vo vyjednávaní dodávok vakcín. V priebehu posledných dvoch mesiacov Mongolsko dokázalo zaočkovať viac ako 55% populácie a dnes je po Izraeli druhou krajinou s najvyšším podielom zaočkovaných ľudí na svete. Táto ázijská krajina ťaží najmä z jej polohy, kedy väčšina mongolských vakcín pochádza z Číny a z Ruska. Práve Čína poskytla Mongolsku 1,5 mil. vakcín Sinopharm a Rusko 25

000 vakcín Sputnik V. Efektívna zahraničná politika vo vyjednávaní dodávok vakcín sa ukázala aj v tom, že India poskytla Mongolsku ďalších 214 000 vakcín AstraZeneca. V súčasnosti počet nových prípadov

nákazy v Mongolsku dlhodobo klesá a do leta plánujú uvoľniť všetky opatrenia. (mm)

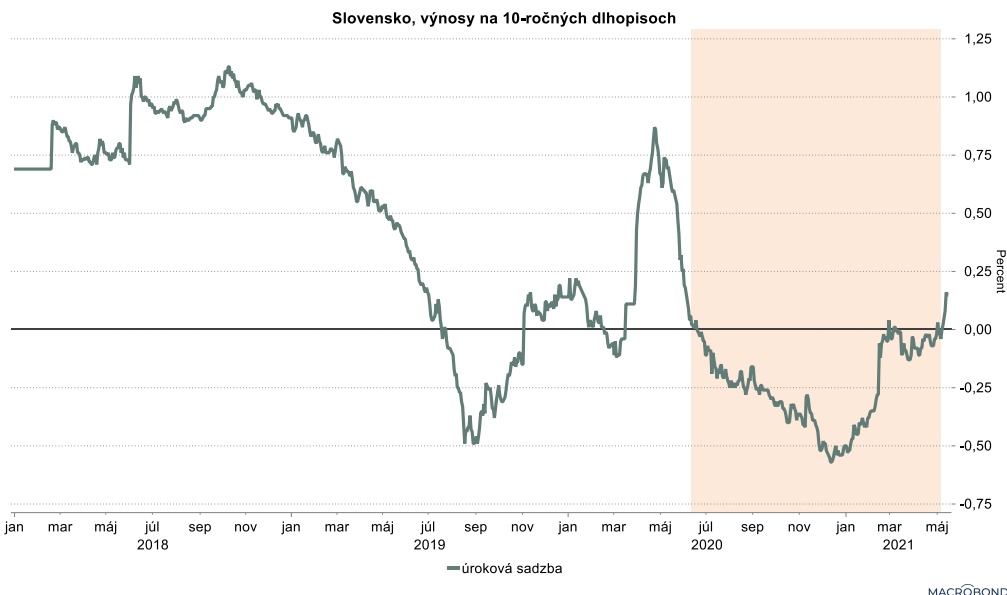
MACROBOND

Májová emisia štátnych dlhopisov

18.5.2021 prebehla ďalšia emisia slovenským štátnych dlhopisov. V štyroch rôznych aukciách sme si požičali za 530 miliónov eur. Slovenské cenné papiere sa emitovali v štyroch akciách, z ktorých najvyššia jednotlivá pôžička bola vo výške 168 miliónov eur s 0,25% úrokom v splatnosti v roku 2032. Pri takejto emitovanej sume nás náklad na jej obsluhu bude stáť na konci splatnosti 4,6 milióna eur čiže 420 tisíc eur ročne. Zvyšné emisie prebehli v rôznych objemoch, sadzbách aj splatnosti. Úrokové sadzby sa pohybovali pri májovej emisii v rozmedzí -0,4% až 1%. Najkratšia splatnosť bola 4 ročná a to pri zápornom výnose. Naopak najdlhšiu splatnosť mali cenné papiere

splatné až v roku 2047 pri 1% úroku. Slovenské výnosy na 10-ročných dlhopisoch sa vďaka pandémie počas roka 2020 držali v záporných hodnotách (od -0,5% po cca -0,05%). To kvázi znamenalo, že sa platí dlžníkovi za to, že mu investor

môže požičať peniaze. Zároveň platí, že vyššia kvalita dlhopisu a kratšia splatnosť zabezpečuje aj nižší výnos. O tomto fakte teda svedčí teda aj naša už spomínaná májová aukcia s -0,4% sadzbou a splatnosťou 4 rokov. (pd)

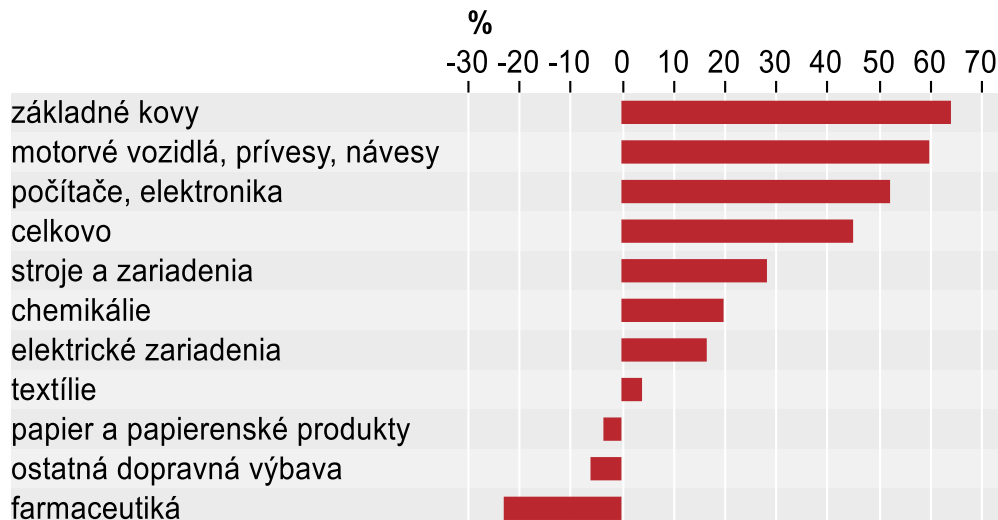
Marcové priemyselné objednávky

Nové objednávky priemyslu vo februári 2021 si medziročne pripísali iba 6% nárast, zatiaľ čo už marec dosiahol rast takmer 44% na objem 5,4 miliardy eur. Takto výrazný nárast je zapríčinený najmä vysokým prepadosm objednávk v rovnakom

období minulého roka kvôli pandémie. Tá v mesiacoch marec a apríl značne stlmila spotrebu, a tak sa aj výroba značne spomalila. Najväčší rast bol zaznamenaný pri výrobe a spracovaní kovov, kde nastal rast viac ako 60%. V celkovom balíku

však táto zložka tvorí až tak podstatnú časť. Druhý najvyšší rast 60% (na úroveň 3,16 miliárd eur) zaznamenala výroba motorových vozidiel, ktorá na rozdiel od spracovania kovov tvorí až 60% všetkých slovenských nových objednávok.

Nové objednávky v priemysle marec, medziročná zmena

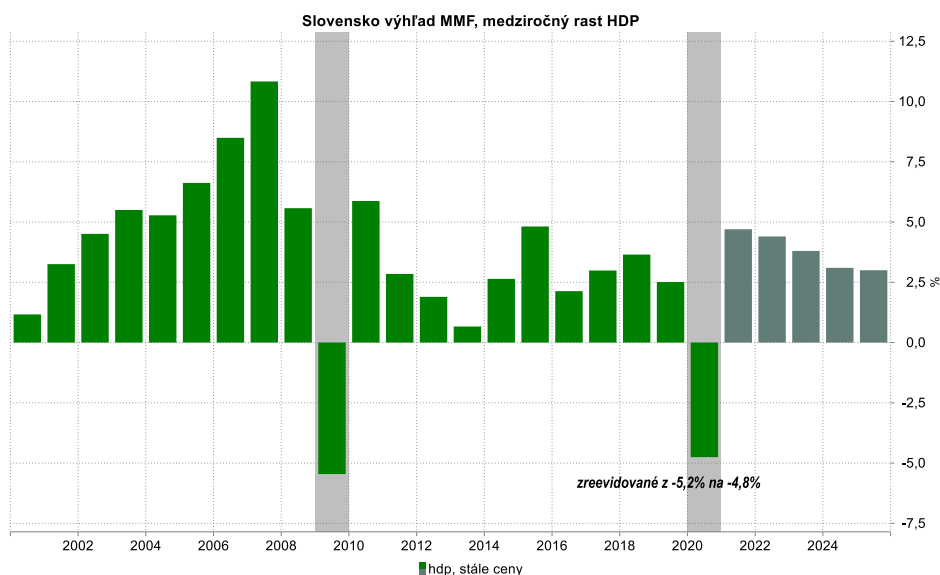
Najvyšších prepadosm objednávkach prišiel v minulom roku až v apríli, a tak sa dá očakávať, že k výraznému nárastu objednávk dôjde aj v nasledujúcom mesiaci. Oživenie objednávk tak predikuje oživenie produkcie v najbližšom období. Slovensko ako jedna z najpriemyselnejších krajín EÚ, ktorá je závislá na exporte by tak so stúpajúcim zahraničným dopytom po odznení silnej vlny pandémie mohla v blízkych mesiacoch profitovať. (pd)

MMF predikuje Slovensku pozitívny výhľad

V roku 2020 sa medziročne priemerný rast HDP krajín EÚ prepadol o 6,4% a v krajinách eurozóny o 6,8%. Slovensko sa v rovnakom porovnaní umiestnilo so 4,8% poklesom pod úroveň priemerov zoskupení. Taktiež aj prvé predbežné od-

hady medziročného výsledku 1Q 2021 ukazujú, že Slovensko sa s 0,3% rastom reálneho HDP dokázalo udržať mierne nad výsledkom predošlého roku, zatiaľ čo EÚ a EA za to isté obdobie vykazujú pokles 1,8% a 1,7%. Medzinárodný meno-

vý fond tak z týchto výsledkov predpokladá silný rast a zotavovanie ekonomiky. V tomto roku by mal rast reálneho hrubého domáceho produktu vzrásť o 4,7% a v roku 2022 o 3,8%. Tempo rastu má počas najbližších rokov klesať, no stále sa bude pohybovať na rastovej krivke. Na zabezpečenie rastu však budú potrebné v budúcnosti významné štrukturálne reformy. V tých by nám mal dopomôcť Plán obnovy, v ktorom sa sľubuje alokovať viac ako 6,5 miliardy eur, čo predstavuje okolo 6% slovenského HDP. Inflácia sa má v najbližších rokoch taktiež stabilizovať a približovať sa cieľným 2%. Problémom môže byť pre Slovensko však nezamestnanosť, ktorá sa vyšplhala na 8%, čo je o 3 p.b. vyššie ako v rovnakom období predošlého roku. (pd)

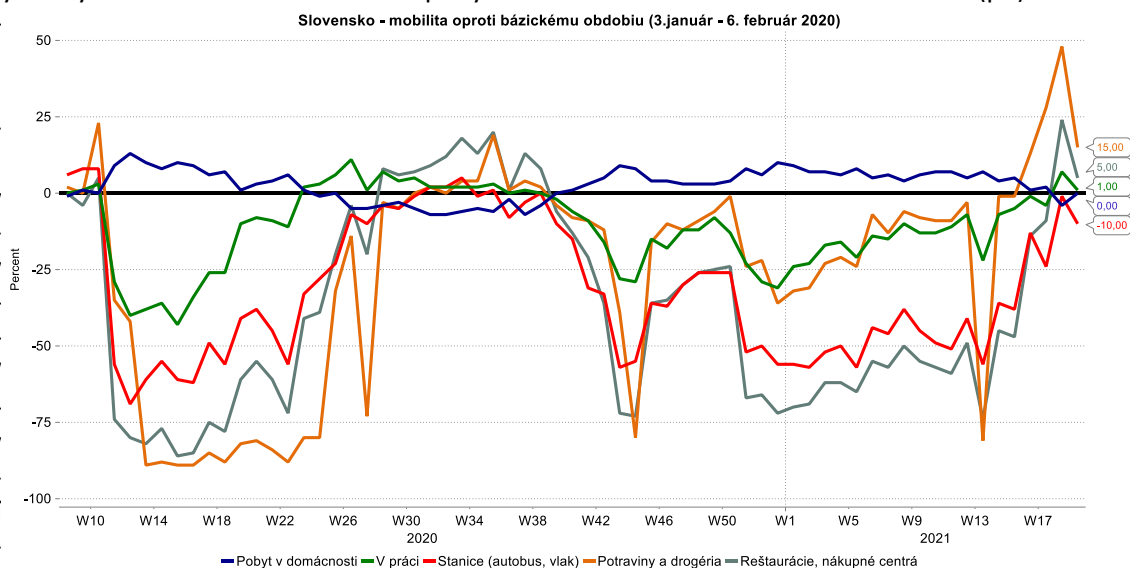

Slovákovi sa vracia naspäť bežný život

Tvrdý lockdown, ktorý na Slovensku začal 1.1.2021 a vo veľkej miere skončil pri konci apríla si vyžiadal mnoho obmedzení a po 4 mesiacoch naplnil svoj zmysel. Počet nových prípadov, úmrtí, hospitalizácii klesol a mobilita ľudí sa opäť dostáva do normálu. Svedčia o tom dáta analyzujúce pohyb obyvateľstva v porovnaní s základným pred pandemickým obdobím. V poslednom týždni sa mobilita v potravinách zvýšila o 48% a v nákupných centrách a reštauráciách o 24%. V najhorších časoch bol pohyb v týchto priestoroch obmedzený až o 75%. Rovnako tak ako aj v

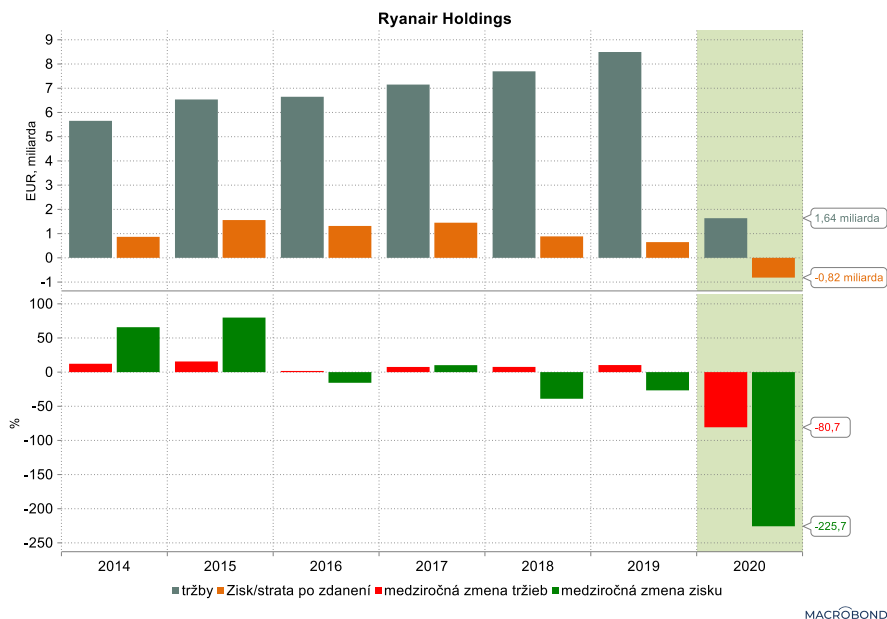
lete 2020, tak aj teraz sa zdržiavanie ľudí v domácnosti dostáva do záporných čísel, čo znamená, že sa vo väčšej miere koncentrujú vonku. Ešte o niečo málo ako pred pandemiou ľudia cestujú vlakmi či autobusmi, no aj tento trend už v najbližších dňoch zdá sa úplne vymizne. Oživenie pohybu ľudí tak zna-

mená vyššie tržby rôznych prevádzok, a tak analogicky bude znamenať aj oživenie ekonomiky. Leto by malo prebehnúť v priaznivej atmosfére, no to aký bude mať vývoj jeseň a či budú potrebné opätovné reštrikcie bude závisieť od efektívnych krokov vlády smerom k zamedzeniu šírenia vírusu. (pd)

Ryanair vo veľkej strate

Írsku nízko nákladovú leteckú spoločnosť, ktorá je najväčšou leteckou spoločnosťou v Európe významne zasiahli ekonomické škody spôsobené pandemiou. Ryanair je v počte prepravených medzinárodných pasažierov na prvom mieste v svetovom rebríčku, a tak keď prišli reštrikcie krajín, ktoré cestovanie zastavili prišiel v tržbách spoločnosti veľký prepád. Obchodný rok, ktorý im končil 31.3.2021 vykázal medziročnú stratu vo výške takmer 820 miliónov eur. Tržby v roku 2020 dosiahli hodnotu 1,64 miliardy, čo predstavuje iba pätinu výsledku predošlého roka. Pokles tržieb, tak presne koreluje s medziročným poklesom pasažierov o 80%. Do budúcnosti sa očakáva, že oživenie cestovania najmä vďaka očkovaniu bude rásť, no ani zďaleka ešte nebude dosahovať hodnoty predošlých rokov. Spoločnosť Ryanair je

známa a vyhľadávaná najmä kvôli nízkym výdavkom pre cestujúcich. So značným poklesom zisku sa tak dá očakávať, že pred pandemické low budget cestovanie už nebude tak bežné a ceny leteniek vzrastú.

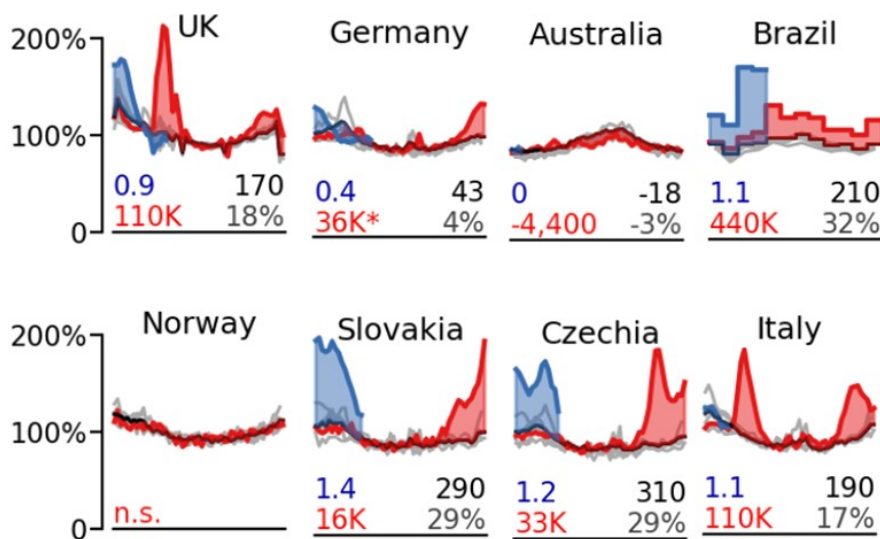
Ryanair doposiaľ zo štátnej pomoci získal pôžičky vo výške približne 600 miliónov libier na prežitie pandémie. (pd)

Nadmerná úmrtnosť vo svete

Pandémia spôsobila po celom svete zvýšenú úmrtnosť, krajiny však k jej riešeniu pristupovali rôzne, a tak sa aj objem úmrtí vo svete líši. Na nasledujúcich grafoch sú znázornené nadmerné úmrtia vo svete. Porovnáva sa priemer obdobia 2015-2019 s rokom 2020 (červená časť grafu) aj 2021 (modrá časť grafu). Uvedené percentá v grafe znázor-

ňujú nadmerné úmrtia od začiatku pandémie až po súčasnosť a čierne číslo počet nadmerných úmrtí na 100 tisíc obyvateľov. Môžeme tak vidieť ako veľmi odlišný bol vývoj v krajinách a dá sa jasne rozlíšiť, kde bola mortalita vyššia cez prvú vlnu pandémie a kde cez druhú. Napríklad na grafe Talianska vidíme prudko zvýšené úmrtia na začiatku

pandémie a pri pohľade na Slovensko jasne dominantnú zimnú vlnu pandémie. Austrália, ktorá sa svetu pred pandemiou úplne uzavrela, zaznamenala dokopy okolo 4000 úmrtí avšak v porovnaní s základným obdobím im ešte úmrtia doposiaľ za celú pandémiu poklesli. Spolu s Čechmi sme sa v tejto štatistike úmrtí s 29% umiestnili tesne za krajinami ako Brazília, Mexiko či Kolumbia. Brazília je krajina, ktorej ešte aj v súčasnosti denne pribúda okolo 80 tisíc nových prípadov nákazy, 2-3 tisíc úmrtí denne, pričom dodržiavanie reštrikčných opatrení je minimálne a v porovnaní s nami má doposiaľ úmrtnosť na milión obyvateľov veľmi podobnú. Naše umiestnenie za takýmito krajinami teda ukazuje ako veľmi sme pandémiu na zimu podcenili a naopak ako skvele sa podarilo krajinám ako Nórsko, Dánsko či Írsko dostať covid pod kontrolu a zabezpečiť tak úroveň nadmerných úmrtí na nízkych hodnotách. (pd)

Nadmerná úmrtnosť vo svete, zdroj: github.com

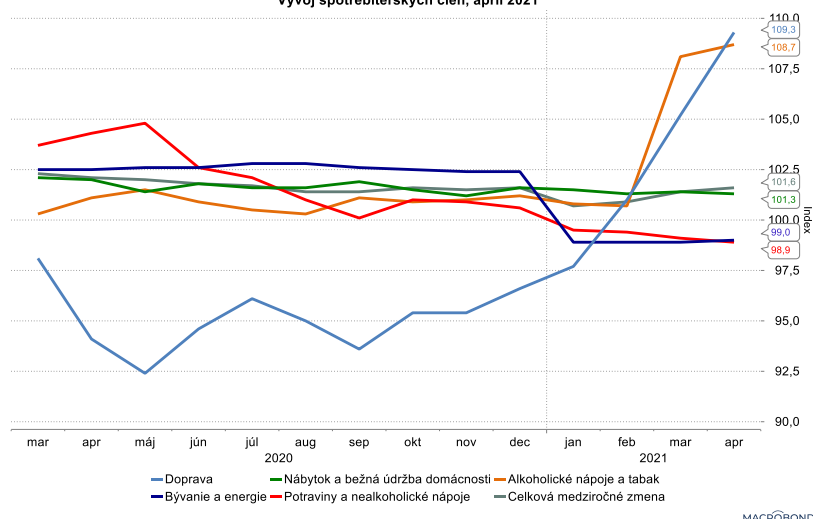
Vývoj spotrebiteľských cien v apríli

Inflácia na Slovensku pokračuje v raste a v apríli medziročne vzrástla o 1,6%. V porovnaní s minulým mesiacom je tak vyššia o 0,2%. Medziročne rast inflácie najviac podporila rovnako ako v marci skupina alkoholických nápojov a tabaku, kde je rast cien o 8,7%, keďže cena tabaku je vyššia o 16,5% pre zavedenú vyššiu spotrebiteľskú daň. Rovnako rastúca cena ropy podporila rast cien v skupine doprava, kde spolu evidujeme

jeme nárast medziročne o 9,3%, samotná kategória palív eviduje nárast o takmer päťinu, o 19,5%. Medziročný nárast cien vidíme v podstate vo väčšine zo sledovaných skupín, zdvihli sa napríklad ceny za nábytok a bežnú údržbu domácností, čo je pravdepodobne dôsledok rastúcej ceny dreva, ceny za telefónne a faxové služby, stravovacie služby, či ceny pre osobnú starostlivosť. Rast inflácie ale zabrzdili dve najväčšie skupiny spotrebi-

teľského koša, a to potraviny a nealkoholické nápoje, kde vidíme pokles cien o 1,1% spolu s bývaním a energiami, kde je pokles cien o 1%. Vprvej skupine najviac klesla cena mäsa, ovocia a zeleniny. V skupine bývania energií síce vidíme rast ceny nájomného, celkový pokles v skupine ale zapríčinili od januára pretrvávajúce nízke ceny elektriny a plynu. Tie sú znížené ako reakcia dodávateľských spoločností na vývoj rastu cien týchto komodít na veľkoobchodných trhoch. V medzimesačnom porovnaní cien nie sú veľké prekvapenia, čo potvrdzuje aj len 0,2% nárast, ceny sa menili len veľmi minimálne, keďže najvýznamnejšie skupiny a komodity vykazujú svoju tendenciu už dlhšie, ako už spomínaný tabak, energie, nájomné, mäso či palivá. (jh)

Vývoj spotrebiteľských cien, apríl 2021

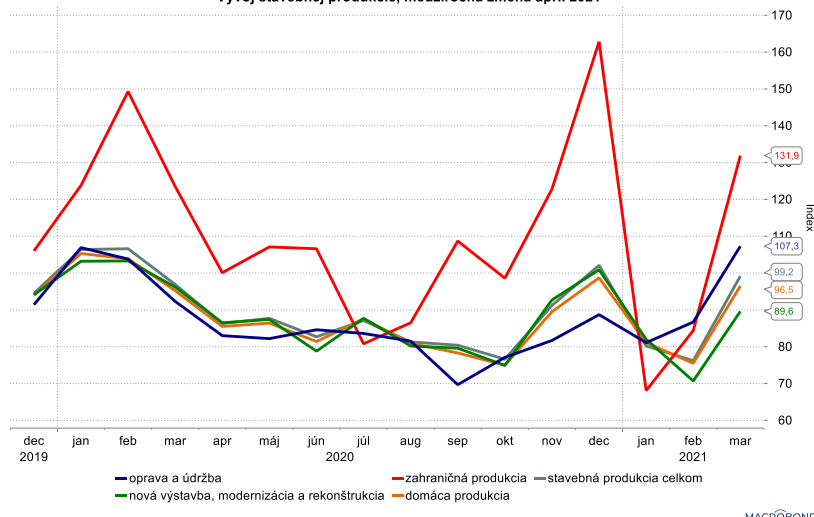
Stavebná produkcia v marci

Stavebná produkcia v marci dosiahla objem 379 miliónov Eur. V medziročnom porovnaní je nižšia len o 0,8%, čo je v porovnaní s prvými dvoma mesiacmi (kedy medziročné poklesy presahovali 20%) dobrý znak. Znamená to, že sa produkcia doťahuje na hodnoty minulého roka a vyzerá, že sa približuje aj predpandemickým hodnotám. Produkcia doma je nižšia o 3,5% a dosiahla objem 340,9 milióna Eur a produkcia v zahraničí dokonca vykázala nárast o takmer 32% s objemom 38 milióna Eur. Produkcia doma vykazuje rast pri oprave a údržbe objektov a pri výstavbe budov. Naopak produkcia nových stavieb, rekonštrukcia či modernizácia rovnako ako inžinierske stavby, teda stavby ciest, diaľnic či mostov stále vykazujú viac

ako 10% pokles. Celkovo sa za prvý štvrtrok 2021 s porovnaním toho istého obdobia 2020 produkcia znížila o 14,1%. Vzhľadom na to, že protipandemické opatrenia sa na Slovensku postupne zmierňujú,

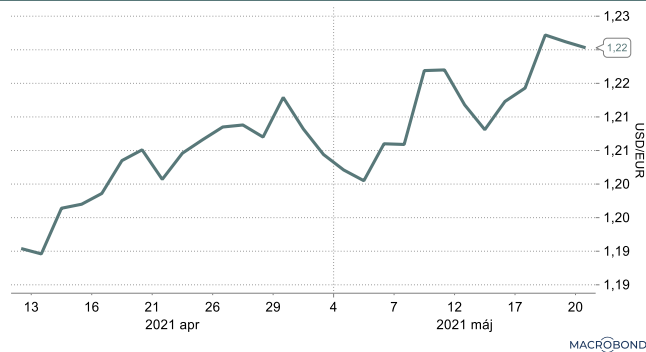
v nasledujúcich mesiacoch by mohla rásť už aj produkcia novej výstavby či výstavby inžinierskych sietí. (jh)

Vývoj stavebnej produkcie, medziročná zmena apríl 2021

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

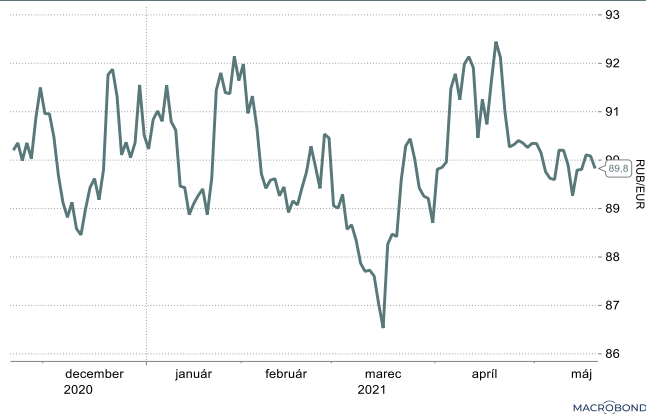
EUR/USD

EUR/CZK

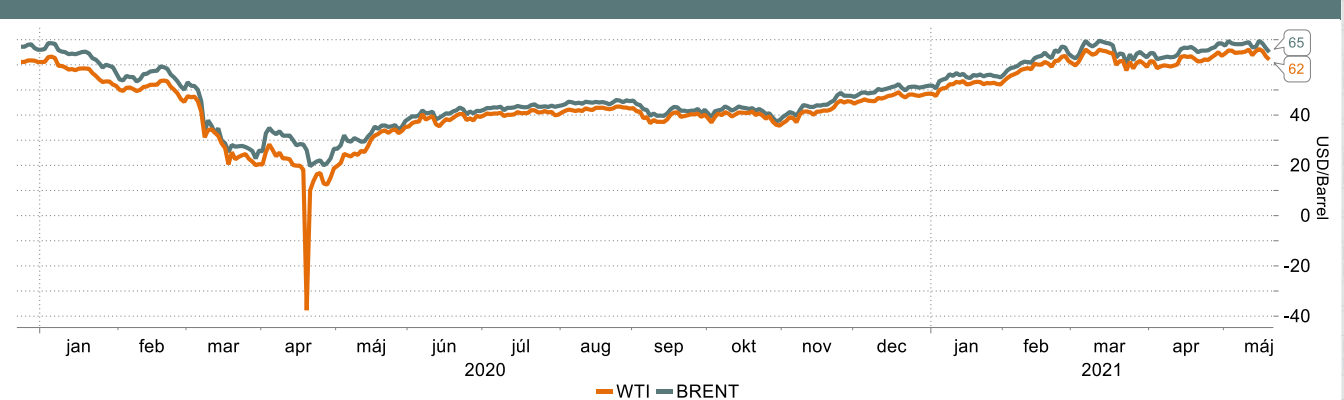
EUR/RUB

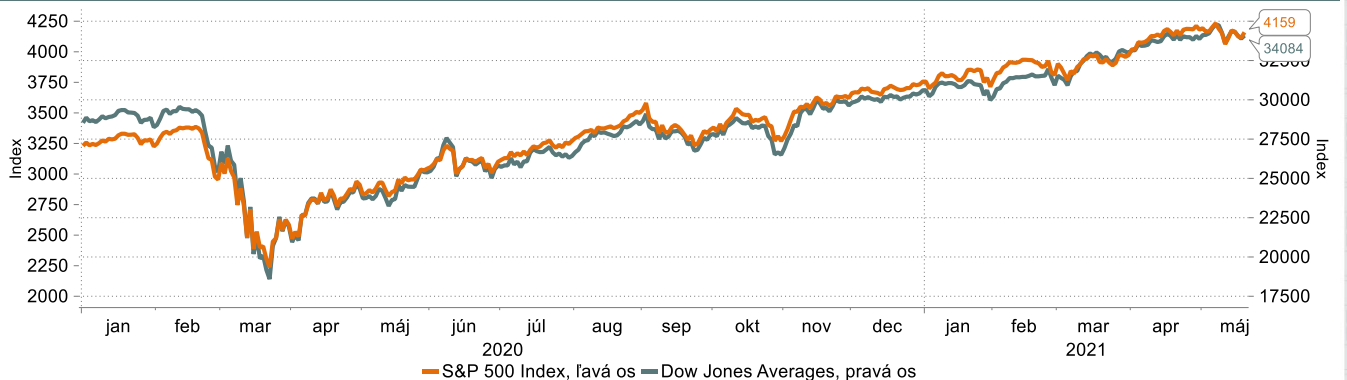
ZLATO

ROPA

INDEXY

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

- Letisko Viedeň zaznamenalo v prvom kvartáli čistú stratu 25 miliónov eur. V tomto období sa prepavilo medziročne až o 65% menej cestujúcich ako zvyčajne. Odhaduje sa, že vďaka reštrikciám štátov by strata mala pokračovať aj počas celého prvého polroka, no v ďalšej časti roka by mohlo nastať oživenie.
- Amazon údajne rokuje o kúpe hollywoodskeho MGM studios. Amazon by to malo stáť 9 miliárd dolárov. MGM vlastní okolo 4000 filmových titulov či 17 tisíc hodín televíznych programov. V roku 2020 dosiahol výnosy 1,5 miliardy dolárov a zisk 33 miliónov dolárov. Amazon ešte v minulom roku taktiež vynaložil okolo 11 miliárd dolárov na vytváranie a licencovanie filmového či televízneho obsahu.
- Dlhodobý trend v EÚ ukazuje, že počet manželstiev klesá a naopak rozvodov pribúda. Kým v roku 1964 bola miera manželstiev 8 na 1000 osôb, v roku 2019 klesla táto hodnota na 4,3 a počet rozvodov sa naopak viac ako zdvojnásobila, keď z hodnoty 0,8 rozvodu na 1000 osôb vzrástla na 1,8. Z krajín EÚ je najviac manželstiev v pomere k populácii na Cypre (hodnota 8,9), v Lotyšsku (7), Litve a Maďarsku (6,7), Rumunsku (6,6) a túto skupinu uzatvára Slovensko (5,4). Naopak najnižší počet manželstiev, okolo 3 na 1000 osôb je v Španielsku, Francúzsku a Luxembursku (3,5) Taliansku (3,1) Portugalsku a Slovinsku (3,2). Čo sa týka rozvodovosti, najmenej ich je na Malte a v Írsku (0,7), Slovinsku (1,2), Taliansku (1,4) a Chorvátsku (1,5). Naopak najviac rozvodov je Litve, Lotyšsku, s hodnotou okolo 3 rozvodov na 1000 osôb, na Cypre (2,6) a vo Švédsku (2,5).

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT, a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Analytici:**Jozef Prozbík**

prozbik@bencont.sk

Nebesník Martin

nebesnik@bencont.sk

Bruchánik Rudolf

bruchanik@bencont.sk

Junior analytici:

Vražda Ján

Ďurišková Petra

Majerčák Marco

Huňorová Júlia

Vajnorská 100/A

831 04 Bratislava

www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT